

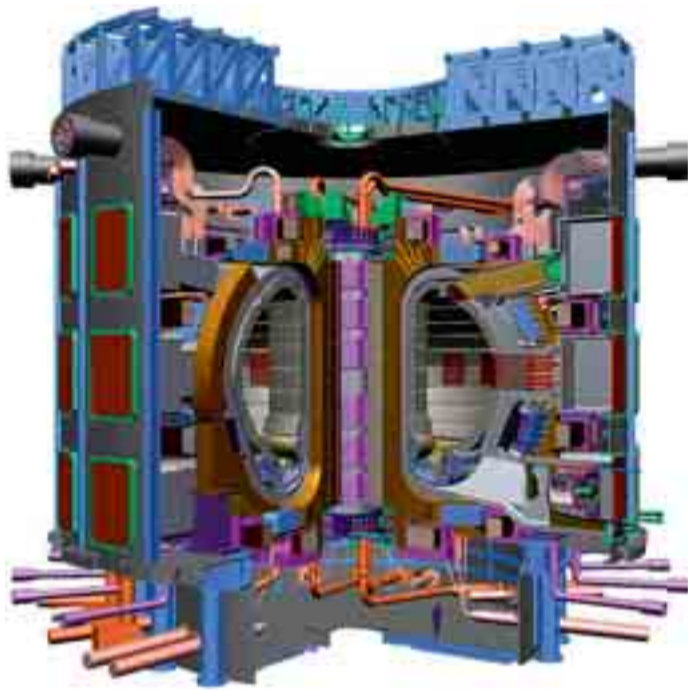
NA JAREN VAN BITTERE DISCUSSIE IS KNOOP DOORGEHAKT

Kernfusiereactor Iter komt in Frankrijk

BRUSSEL — De experimentele kernfusiereactor Iter komt in Cadarache in het zuiden van Frankrijk. Na jaren van bittere discussies hebben de landen die aan het project meewerken, daar gisteren eindelijk een akkoord over bereikt. Met Iter willen wetenschappers de haalbaarheid nagaan van een nieuwe vorm van kernenergie, die veel milieuvriendelijker zou moeten zijn dan de bestaande.

ZELDEN was er zó veel enthousiasme voor een internationaal wetenschappelijk onderzoeksproject als voor de experimentele fusiereactor Iter. Landen uit de hele wereld stonden te springen om aan het project mee te werken, hun regeringen waren vlot bereid om het nodige geld (tien miljard euro) op tafel te leggen, en de technische experts waren het al jaren eens over de gedetailleerde plannen.

Maar de onderhandelingen raakten in 2003 hopeloos geblokkeerd over de vraag waar de reactor gebouwd zou worden. Twee van de partners in het project wilden Iter absoluut op hun grondgebied, wegens de banen die dat zou opleveren voor de toeleverende bedrijven, wegens het prestige en om een schat aan nucleaire knowhow in huis te halen of te houden. De kandidaten waren Europa, dat het

Doorsnee van de reactor. De grootte ervan wordt duidelijk aan de hand van de afbeelding van een mens, rechts onderaan. © rr

JAPAN KRIJGT AANZIENLIJKE COMPENSATIES EN EUROPA BETAALT EEN PRIJS

Zuid-Franse Cadarache voorstelde, en Japan met het plaatsje Rokkashomura. De andere deelnemende landen, de VS, Rusland, China en Zuid-Korea, waren verdeeld.

Europa dreigde ermee de samenwerking op te zeggen en Iter desnoods in zijn eentje te bouwen als het het project niet binnenhaalde, en Japan heeft uiteindelijk toegegeven.

Dat werd al een tijdje verwacht (*DS 28 mei*), en nu is het ook officieel bevestigd, door de ondertekening van een internationale overeenkomst, gisteren in Moskou.

Japan krijgt aanzienlijke compensaties en Europa betaalt een prijs. Europa zal de helft van de kosten betalen, de andere partners elk een

tiende. Japan krijgt voor zijn tiende van het geld niet alleen twintig procent van de contracten, het mag ook twintig procent van het wetenschappelijke personeel leveren, en de directeur-generaal.

Bovendien komt er in Japan een onderzoekscentrum voor de speciale materialen die gebruikt zullen worden in toekomstige fusiecentrales, en heeft Europa beloofd een eventuele Japanse kandidatuur te zullen steunen voor de opvolger van Iter.

Bij kernfusie worden kleine atoomkernen gedwongen om samen te smelten, waarbij energie vrijkomt. Het is het tegenovergestelde van kernsplijting, waarbij grote kernen in stukken breken, zoals in de hedendaagse kerncentrales gebeurt.

Kernfusie vindt plaats in het binnenste van de Zon. Experts verwachten dat het een veilige en milieuvriendelijke vorm van kernenergie kan worden, omdat er weinig gevaarlijk afval bij vrijkomt, omdat er geen explosiegevaar is in de reactor, omdat de technologie niet gebruikt kan worden om wapens te maken en omdat de brandstof, een vorm van waterstof, uit zeewater gewonnen kan worden.

Maar kernfusie is op Aarde bijzonder moeilijk te realiseren. Er wordt al decennia onderzoek naar verricht, maar specialisten verwachten dat er, ook nu Iter er komt, nog eens decennia nodig zullen zijn voor fusie praktisch bruikbaar wordt.

Commissie houdt „nauwgezet” koers naar onderhandelingen Turkije aan

BRUSSEL — Ondanks de politieke signalen in onder meer de Franse en Nederlandse referendums over een te snelle uitbreiding, houdt de Europese Commissie onverkort vast aan de plannen om op 3 oktober onderhandelingen te starten met Turkije over toetreding. Dat blijkt uit het voorstel van „onderhandelingskader” dat vandaag voorligt.

Op aandringen van commissievoorzitter José Manuel Barroso volgt de Commissie op de belangrijkste punten „nauwgezet” de besluiten van de Europese Raad van december vorig jaar. Vanochtend debatteert het college nog over het voorstel. Maar de voorbije dagen was duidelijk dat er geen fundamentele wijzigingen moeten worden verwacht, noch aan de kalender, noch aan de voorwaarden van de onderhandelingen.

Ook de aanwezigheid van Günter Verheugen, die in de vorige Commissie de portefeuille Uitbreiding beheerde en het onderhandelingskader met het oog op de beslissing van december vorig jaar uitschreef, staat daar borg voor. Op alle cruciale passages worden de beslissingen dus woordelijk bevestigd.

Wijzigingen over onder meer over de grensgeschillen met Griekenland of de regulering voor het probleem-Cyprus, zijn de voorbije dagen afgewezen. In het voorstel wordt wel expliciet gezegd dat het Turkse lidmaatschap de Europese integratie niet mag verzwakken.

(bb)

■ Bladzijde 16: Commissie wil voorwaarden Turkije niet verstrengen.

Hogescholen tekenen staakt-het-vuren

Van onze redacteur
Pieter Lesaffer

BRUSSEL — De 22 Vlaamse hogescholen hebben afgesproken hun opleidingen eerlijker aan de man te brengen. Onder politieke druk hebben ze overeenstemming gevonden. Dat moet misbruiken vermijden.

Het Vlaams parlementslid Ludo Sannen (SP.A) had al eerder de kat de bel aangeboden: er zijn te veel afstudeerrichtingen in het hoger onderwijs.

Hogescholen gebruiken dit systeem om binnen hun opleidingen ‘sexy’ specialisaties te organiseren. Wervende namen trekken meer studenten aan, en daarom stellen hogescholen hun specialisaties als volwaardige opleidingen voor. Die praktijk leidt tot een wildgroei aan afstudeerrichtingen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Frank Vandenbroucke (SP.A), ging daarmee nog een stap verder: als de hogescholen dat aanbod niet zelf kunnen rationaliseren, dan

doet de overheid het. De Vlaamse Hogescholenraad (Vlhora) was al langer met de problematiek bezig. Maar de vrees bij de hogescholen dat Vandenbroucke er met de botte bijl zou doorgaan, versnelde de discussie.

Op de algemene vergadering van Vlhora spraken de 22 Vlaamse hogescholen af het opleidingsaanbod transparanter te maken. De instellingen moeten aan de Vlhora bijvoorbeeld een advies vragen als ze een nieuwe afstudeerrichting willen oprichten.

SPREKEN GEDRAGSCODE VOOR EERLIJKER COMMUNICATIE AF

Belangrijker nog is dat de hogescholen hun communicatie eerlijker moeten voeren.

Zo mogen ze hun afstudeerrichtingen niet dezelfde naam geven als een andere basisopleiding of afstudeerrichting. De opleidingen

zelf moeten de naam behouden die is afgesproken.

Dergelijke maatregelen moeten de reclame voor de nieuwe studenten in de toekomst gestructureerder en transparanter maken.

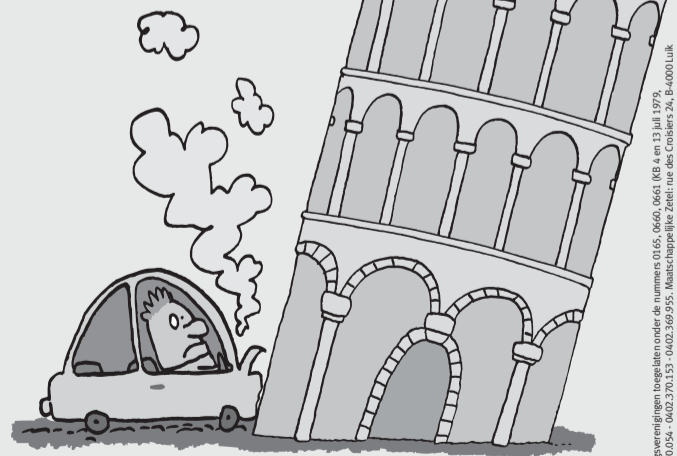
De Vlhora neemt zich in de gedragscode voor om de problemen die er nu zijn, op korte termijn te bespreken en op te lossen. Daarmee verwijst het document onder meer naar een conflict tussen de Xios Hogeschool in Hasselt en de Katholieke Hogeschool Kempen (Geel).

De Limburgse hogeschool diende namelijk een aanvraag in om een bacheloropleiding bouw te organiseren.

De procedure om dat te bereiken vraagt een serieuze inspanning — de hogeschool schafte onder meer een andere opleiding af.

Voor de Limburgse Xios Hogeschool was het dan ook frustrerend dat de concurrerende Kempische hogeschool publiciteit maakt voor haar opleiding bouw, terwijl het eigenlijk „maar” om een afstudeerrichting binnen de elektromechanica ging.

Ethias Assistance
70 €/jaar

• Gezin + 2 wagens

• 24 u/24, overal in België en in het buitenland

0800 25 777

www.ethias.be

ethias
VERZEKERING